



VIBORG
KOMMUNE

**§ 12 Miljøgodkendelse af kvægproduktion på
Vordevej 27
8831 Løgstrup**

DATABLAD

Titel: § 12 Miljøgodkendelse af kvægbrug, Vordevej 27, 8831 Løgstrup

Dato 25. oktober 2017

CVR-nr: 18652277

CHR NUMMER: 42028

Ejendomsnummer: 7910119677

Matr. nr. og ejerlav:

Ejerlav	Matrikel nummer
Vorde By, Vorde	5r
Vorde By, Vorde	5s
Vorde By, Vorde	5q
Vorde By, Vorde	5f
Hjarbæk By, Vorde	2as
Vorde By, Vorde	7l
Vorde By, Vorde	2d
Hjarbæk By, Vorde	11c
Hjarbæk By, Vorde	21d
Hjarbæk By, Vorde	2aq
Hjarbæk By, Vorde	2o
Ørregård, Fiskbæk	1d
Hjarbæk By, Vorde	3q
Hjarbæk By, Vorde	3o
Hjarbæk By, Vorde	3p
Hjarbæk By, Vorde	2ar
Kølsen By, Vorde	53b
Hjarbæk By, Vorde	4v
Vorde By, Vorde	6f

Bedrifts ejer og ansøger: Kjeld Sørensen, Vordevej 27, 8831 Løgstrup

Konsulent: Christian Bach Knudsen, LMO, Asmildklostervej 11, 8800 Viborg

Tilsynsmyndighed: Viborg Kommune

Viborg den 25. oktober 2017

Finn Larsen

Civilingeniør

INDHOLDSFORTEGNELSE

Datablad	1
Indholdsfortegnelse.....	2
1 Resumé og samlet vurdering	4
1.1 Ansøgning om miljøgodkendelse.....	4
1.2 Afgørelse.....	4
1.3 Ikke teknisk resumé.....	5
1.4 Offentlighed	6
2 Generelle forhold.....	7
2.1 Beskrivelse af husdyrbruget.....	7
2.2 Meddelelsespligt – anlæg og ejerforhold	7
2.3 Gyldighed.....	7
2.4 Retsbeskyttelse -revurdering.....	7
3 Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold	8
3.1 Bygge- og beskyttelseslinier, fredninger mv.....	8
3.2 Placering i landskabet	8
4 Husdyrhold, staldanlæg og drift.....	10
4.1 Husdyrhold og staldindretning.....	10
4.2 Ventilation.....	12
4.3 Fodring.....	12
4.4 Energi- og vandforbrug.....	13
4.5 Spildevand herunder regnvand.....	14
4.6 Affald	15
4.7 Råvarer og hjælpestoffer	17
4.8 Driftsforstyrrelser eller uheld.....	18
5 Gødningsproduktion og -håndtering	21
5.1 Gødningstyper og mængder	21
5.2 Opbevaring af Fast gødning inkl. dybstrøelse.....	22

5.3	Anden organisk gødning	22
6	Forurening og gener fra husdyrbruget.....	23
6.1	Ammoniak og natur.....	23
6.2	Lugt	25
6.3	Fluer og skadedyr	26
6.4	Transport	27
6.5	Støj fra anlægget og maskiner	28
6.6	Støv fra anlæg og maskiner	29
6.7	Lys.....	30
7	Bedste tilgængelige teknik (BAT).....	31
8	Alternative løsninger og 0-alternativet.....	35
8.1	Alternative løsninger	35
8.2	0-alternativ	35
9	Husdyrbrugets ophør.....	36
10	Egenkontrol og dokumentation.....	37
11	Samlet konklusion.....	39
13	Godkendelsens gyldighed, klagevejledning og underretning	40
13.1.	Godkendelsens gyldighed	40
13.2.	Klagevejledning og søgsmål	40
13.3.	Underretning om godkendelsen	41

1 RESUMÉ OG SAMLET VURDERING

1.1 ANSØGNING OM MILJØGODKENDELSE

Den nuværende produktion på Vordevej 27, 8831 Løgstrup er baseret på en VVM-screeningsafgørelse fra 17. juni 2006. På Vordevej 27, 8831 Løgstrup er der på baggrund af denne screeningsafgørelse en malkekvægproduktion med fuld kvieopdræt og salg af småkalve svarende til 295,13 DE bestående af 160 køer med opdræt.

Kjeld Sørensen ønsker nu at udvide besætningen og har søgt om miljøgodkendelse efter husdyrbrugslovens § 12 til en udvidelse af dyreholdet til 190 malkekøer med fuld kvieopdræt svarende til 349,6 DE. Udvidelsen er på i alt 54,5 DE.

Den ansøgte udvidelse opfylder de krav, der er fastlagt i lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug.

Ansøger har fremsendt en IT-ansøgning den 20. juni 2017. Ansøgningsskemaet har skemanummer 99717.

1.2 AFGØRELSE

Viborg Kommune har vurderet, at der kan meddeles godkendelse af den ansøgte udvidelse af kvægbesætningen på Vordevej 27, 8831 Løgstrup i henhold til de gældende regler¹, jfr. § 12, stk. 2 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug. Tillægget til miljøgodkendelsen er baseret på oplysningerne i ansøgningen samt efterfølgende beregninger og betinget af de fastsatte vilkår.

Der er i miljøgodkendelsen fastsat følgende centrale vilkår:

6. Produktionens omfang:

Husdyrproduktionen pr. år må på ikke overskride:

Malkekøer: 190 stk.:	267,1 DE
Kvier: 145 stk. (6-27 mdr.)	69,1 DE
Småkalve 0 – 6 måneder: 45 stk.	12,2 DE
Tyrekalve (40-60 kg): 95 stk.	1,2 DE
I alt	349,6 DE

Miljøgodkendelsen indeholder en miljøteknisk redegørelse, kommunens bemærkninger og vurdering af udvidelsen vedrørende dens miljømæssige påvirkninger af naturen, miljøet og naboer. Formålet med at fastsætte konkrete vilkår for husdyrbrugets drift og indretning er at sikre at husdyrbruget drives og indrettes i overensstemmelse med ansøgningsmaterialet og miljøredøgørelsen, samt at kravet om reduktion af ammoniaktab fra stald og lager overholdes, ligesom yderligere miljøkrav fastsat på grundlag af kommunalbestyrelsens vurdering af ansøgningsmaterialet overholdes.

Miljøgodkendelsen meddeles under forudsætning af, at de til enhver tid generelle miljøregler overholdes, herunder reglerne i den til enhver tid gældende Bekendtgørelse om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v. samt de nedenstående supplerende vilkår.

¹ Lovbekendtgørelse nr. 442 af 13/05/2016 om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug

1.3 IKKE TEKNISK RESUMÉ

Produktion

På Vordevej 27 udvides den eksisterende kvægbesætning fra 295,1 DE til 349,6 DE. Udvidelsen er på i alt 54,5 DE. Ændringen/udvidelsen medfører renovering af den eksisterende kostald. Køer og kvier er hovedsageligt opstaldet i sengestald m. præfabrikeret drænet gulv.

Placering

Der er tale om en eksisterende bedrift, som er beliggende i det åbne land ca. 470 m nord for byzone i Løgstrup og 650 m syd for landsbyen Vorde. Mod vest ligger landsbyen Hjarbæk i en afstand på 740 m.

Husdyrbrugets anlæg ligger inden for område, der er tillagt landskabelige interesser m.v. i Kommuneplanen for Viborg Kommune, herunder Værdifuldt landskab, Værdifuldt kystlandskab og Værdifuldt kulturmiljø. Anlægget ligger uden for fredninger og fortidsmindebeskyttelseslinjer samt udenfor kirkebyggelinje. Da der ikke bygges nyt berøres de nævnte interesser ikke af udvidelsen af husdyrproduktionen på Vordevej 27.

Lugt

Lugtgenekriterierne overholdes i forhold til enkeltbeboelse, samlet bebyggelse og byzone, idet der er god afstand til naboer.

Transporter

Udvidelsen af produktionen på ejendommen vil ikke medføre væsentligt flere transporter end under de nuværende forhold.

Ammoniakkbelastning og særlig værdifuld natur

Der er foretaget beregninger til relevante naturområder, og beregningerne viser, at alle afskæringskriterier er overholdt.

Andre miljøpåvirkninger

Produktionen overholder alle gældende normer for opbevaring og udbringning af gylle, håndtering af spildevand og affald, støjbelastning af omgivelser m.v. Det betyder, at projektets virkninger på miljøet, hvad angår disse faktorer, må betragtes som acceptable.

Yderligere vurderes det, at udvidelsen ikke vil have indflydelse på bilag IV-arter, planter eller dyr omfattet af artsfredninger eller optaget på nationale eller regionale rødlistes, som findes eller kan forventes at leve i området omkring ejendommen samt på og omkring udbringningsarealerne.

BAT

Der er foretaget en beregning af den vejledende grænseværdi for ammoniaktab (emissionsgrænseværdien) pr. år opnåelig ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT). BAT-niveauet er beregnet til 2.190 kg N/år. I ansøgt drift er ammoniaktabet ved anvendelse af sengestald med præfabrikeret drænet til hovedparten af køerne nedbragt til 2.185 kg N/år.

Viborg Kommune vurderer derfor, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbrugets anlæg og arealer. Endvidere vurderer Viborg Kommune, at husdyrbruget efter udvidelsen kan drives uden væsentlige indvirkninger på miljøet, såfremt vilkårene i denne godkendelse overholdes.

1.4 OFFENTLIGHED

Ansøgning om miljøgodkendelse blev offentliggjort den 9. august 2017 med frist til den 6. september 2017 til at fremsende bemærkninger (foroffentlighedsfase). Orientering om ansøgning om tillæg til den gældende miljøgodkendelse for Vordevej 27 blev udsendt i høring hos naboer den 5. juli 2017.

Et udkast til afgørelse i sagen blev offentliggjort og udsendt til naboer den 14. september 2016 i 6 ugers høring.

Der fremkom ikke bemærkninger i forbindelse med disse høringer.

2 GENERELLE FORHOLD

2.1 BESKRIVELSE AF HUSDYRBRUGET

Ansøgningen om godkendelse omfatter husdyrproduktionen på ejendommen Vordevej 27, 8831 Løgstrup, CVR nr. 18652277. Kjeld Sørensen ønsker at udvide malkekvægsbesætningen på Vordevej 27 til 190 malkekøer med fuld kvieopdræt svarende til 349,6 DE. Udvidelsen er på i alt 54,5 DE.

Udvidelsen sker dels i eksisterende stalde.

2.2 MEDDELELSESPLIGT – ANLÆG OG EJERFORHOLD

Ændring af anlæg skal meldes til Viborg Kommune, som afgør om ændringerne på bedriften udløser krav om miljøgodkendelse. Skift i ejerforhold for ejendommen skal desuden meddeles til kommunen.

2.3 GYLDIGHED

Miljøgodkendelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 6 år efter, at godkendelsen er meddelt, jfr. Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug, § 48.

2.4 RETSBESKYTTELSE -REVURDERING

Husdyrbrug, der er godkendt efter § 12 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, skal alene revurderes, såfremt husdyrbruget ikke lever op til krav om totaldeposition for ammoniak. Da Vordevej 27 lever op til totaldepositionskravet, frafalder Viborg Kommune kravet om revurdering.

GENERELLE VILKÅR

På baggrund af ovenstående afsnit fastsættes følgende generelle vilkår:

1. Ejendommen skal indrettes og drives i overensstemmelse med ansøgningsmaterialet med de ændringer, der fremgår af miljøgodkendelsens vilkår.
2. Miljøgodkendelsen omfatter husdyrproduktionen på ejendommen Vordevej 27, 8831 Løgstrup under CVR nr. 18652277.
4. Den der er ansvarlig for driften skal underrette kommunen, før landbruget foretager følgende:
 - Ejerskifte af virksomhed
 - Indstilling af driften for en længere periode, men dog mindre end 3 år
5. Der skal til enhver tid forefindes et eksemplar af miljøgodkendelsen på ejendommen. Den ansvarlige for driften og de øvrige ansatte skal være bekendt med vilkårene i miljøgodkendelsen.

3 HUSDYRBRUGETS BELIGGENHED OG PLANMÆSSIGE FORHOLD

3.1 BYGGE- OG BESKYTTELSESLINIER, FREDNINGER MV.

Husdyrbruget er beliggende i det åbne land ca. 470 m nord for byzone i Løgstrup og 650 m syd for landsbyen Vorde. Mod vest ligger landsbyen Hjarbæk i en afstand på 740 m. Nærmeste enkeltbeboelse ligger ca. 630 m nord for ejendommen (Vordevej 29).

Forholdet til de i husdyrbrugslovens § 8 nævnte afstandskrav fremgår af nedenstående tabel.

Tabel.1 Afstandskrav og faktiske afstande i forhold til det planlagte byggeri.

Generelle afstandskrav vedr. staldanlæg		Overholdt ja/nej
Ikke-almene vandforsyningsanlæg (markvanding, drikkevandsboringer for < 9 brugere, private boringer)	25 m	75m
Almene vandforsyningsanlæg	50 m	ja
Vandløb	15 m	390
Dræn	15 m	ja
Søer	15 m	110
Offentlig vej og privat fællesvej	15 m	30m
Levnedsmiddelvirksomhed	25 m	ja
Beboelse på samme ejendom	15 m	80m
Afstandskravet gælder ikke ensilageopbevaringsanlæg		
Naboskel	30m	66m
Nabobeboelse	50 m	250
Eksisterende eller ifølge Kommuneplanens ramme-del fremtidigt byzone- eller sommerhusområder	50 m	450
Område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.	50 m	450

Det ansøgte anlægs placering er vurderet i forhold til en række bygge- og beskyttelseslinjer. Projektet konflikter ikke med kendte bygge- og beskyttelseslinjer.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Afstandskravene i lovens §§ 6 og 8 er overholdt.

3.2 PLACERING I LANDSKABET

Der er tale om en eksisterende bedrift, som er beliggende i det åbne land.

Husdyrbrugets anlæg ligger inden for område, der er tillagt landskabelige interesser m.v. i Kommuneplanen for Viborg kommune, herunder Værdifuldt landskab, Værdifuldt kystlandskab og Værdifuldt kulturmiljø. Anlægget ligger uden for fredninger og fortidsmindebeskyttelseslinjer samt udenfor kirkebyggelinje. Da der ikke bygges nyt berøres de nævnte interesser ikke af udvidelsen af husdyrproduktionen på Vordevej 27.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Da der ikke bygges nyt, berøres de nævnte interesser ikke af udvidelsen af husdyrproduktionen på Vordevej 27. Viborg Kommune vurderer, at anlægget fremstår som et samlet hele. Viborg Kommune vurderer, at Vordevej 27 ligger ugenert i det åbne land med spredt bebyggelse, hvoraf flere er landbrug.

4 HUSDYRHOLD, STALDANLÆG OG DRIFT

4.1 HUSDYRHOLD OG STALDINDRETNING

På Vordevej 27, 8831 Løgstrup er der på baggrund af en screeningsafgørelse fra 2006 en malkekvægproduktion med fuld kvieopdræt og salg af småkalve svarende til 295,13 DE bestående af 160 køer med opdræt.

Kjeld Sørensen ønsker nu at udvide besætningen og har søgt ansøger om miljøgodkendelse efter husdyrbrugslovens § 12 til en udvidelse af dyreholdet til 190 malkekøer med fuld kvieopdræt svarende til 349,6 DE. Udvidelsen er på i alt 54,5 DE.

Den ansøgte udvidelse ses i nedenstående tabel.

Tabel 2. Oversigt over dyretyper og staldsystemer der indgår i ansøgningen. Koderne på staldafsnittene refererer til IT-ansøgningssystemet.

Staldsystem kode	Navn på dyretype og staldsystem	Nudrift/ansøgt	Antal dyr	Antal DE
KvMa06	Malkeko, tung race, Sengestald med præfabrikeret drænet gulv	Nudrift	136	191,22
		Ansøgt	142	199,65
KvKs06	Kvie/stud, tung race (6 mdr.-kælvning), Sengestald med præfabrikeret drænet gulv	Nudrift	106	50,48
		Ansøgt	145	69,05
KvMa09	Malkeko, tung race, Dybstrøelse (hele arealet)	Nudrift	24	33,74
		Ansøgt	48	67,49
KvSm01	Småkalv, tung race (0-6 mdr.), Dybstrøelse (hele arealet)	Nudrift	69	18,65
		Ansøgt	45	12,16
KvTk01	Tyrekalv, tung race (0-6 mdr.), Dybstrøelse (hele arealet)	Nudrift	80	1,05
		Ansøgt	95	1,24

Staldnavn	Godk. pligtig renovering	Staldsystem kode	Nudrift/ansøgt	Antal dyr	Antal Stipladser	Evt. vægt (kg)/alder (mdr.)		Evt. mælkeydelse (EKM) /ændret fravænningsvægt i alt per årssø*	Antal DE
						Ind	Ud		
Stald 2008	Nej	KvMa06	Nudrift	136	0			10412,00	191,22
			Ansøgt	142	0			10412,00	199,65
		KvKs06	Nudrift	106	0	6,00	27,00		50,48
			Ansøgt	145	0	6,00	27,00		69,05
		KvMa09	Nudrift	24	0			10412,00	33,74
			Ansøgt	48	0			10412,00	67,49
Kalvestald (gammel)	Nej	KvSm01	Nudrift	53	0	0,00	6,00		14,32
			Ansøgt	0	0	0,00	6,00		0,00
Kalvebokse ude	Nej	KvSm01	Nudrift	16	0	0,00	6,00		4,32
			Ansøgt	45	0	0,00	6,00		12,16
Kalvebokse ude Tyrekalve	Nej	KvTk01	Nudrift	80	0	40,00	60,00		1,05
			Ansøgt	95	0	40,00	60,00		1,24
Sum			Nudrift						295,13
			Ansøgt						349,59
Ændring alle produktioner:									54,46

Ansøgningen er sammenfattet i nedenstående tabel.

Tabel 3. Dyrehold i nudrift og ansøgt drift.

Tilladt dyrehold			Ansøgt drift		
Dyre kategori	Antal	DE	Dyre kategori	Antal	DE
Årskøer	160	224,96	Årskøer	190	267,14
Småkalve, årssdyr (0 – 6 mdr.)	69	18,65	Småkalve, årssdyr (0 – 6 mdr.)	45	12,16
Kvier, årssdyr (6 – 27 mdr.)	106	50,48	Kvier, årssdyr (6 – 27 mdr.)	145	69,05
Tyrekalve, producerede (40-60 kg)	80	1,05	Tyrekalve, producerede (40-60 kg)	95	1,24
Ungtyre, producerede (220-440 kg)			Ungtyre, producerede (220-440 kg)		
I alt		295,13	I alt		349,59

Der bygges ikke nyt.

Bedriftens gylletanke har en volumen på hhv. 4.800 m³ og 1.500 m³.

Der er foretaget en beregning af den vejledende grænseværdi for ammoniaktab (emissionsgrænseværdien) pr. år opnåelig ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT) på 2.190 kg N/år. I ansøgt drift er ammoniaktabet beregnet til 2.186 kg N/år. Det vejledende BAT-krav for ammoniak er således overholdt.

Overordnet vurderer Viborg Kommune, at husdyrholdet med de givne staldsystemer kan leve op til kravene i lovgivningen. Desuden vurderer Viborg Kommune, at den tilladte fleksibilitet ikke vil give problemer i forhold til lovens krav.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Dyreholdet tillades drevet med den i vilkår 6 nævnte sammensætning.

Det gøres opmærksomt på, at ændringer i normtallene for beregning af antal DE ikke er ensbetydende med, at der evt. må produceres/indsættes flere dyr, da det til enhver tid er antal dyr, der er gældende.

Der er i dag flere registreringer, der muliggør en nem og hurtig dokumentation for dyreholdets størrelse, eksempelvis ydelseskontrol eller lign. Det vurderes, at det ikke er nødvendigt med fremsendelse af dokumentation til tilsynsmyndigheden, men at dokumentationen i stedet opbevares på ejendommen og fremvises eller tilsendes på forlangende, eksempelvis i forbindelse med tilsyn.

Vurdering af BAT

Miljø- og ressourcestyring bygger på en helhedsvurdering ud fra et princip om at stræbe mod renere teknologi i landbrugsproduktionen. Det drejer sig om, at minimere anvendelse af energi, næringsstoffer, vand, pesticider osv., således at tabene til omgivelserne bliver så små som muligt under hensyntagen til produktionens lønsomhed. Viborg Kommune vurderer, at driften med de stillede vilkår lever op til BAT.

BAT-beregningen viser, at det vejledende BAT-krav er overholdt med de i tabel 2 beskrevne staldsystemer.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår for husdyrhold og staldindretning:

6. Produktionens omfang:

Husdyrproduktionen pr. år må på ikke overskride:

Malkekøer: 190 stk.:	267,1 DE
Kvier: 145 stk. (6-27 mdr.)	69,1 DE
Småkalve 0 – 6 måneder: 45 stk.	12,2 DE
Tyrekalve (40-60 kg): 95 stk.	1,2 DE
I alt	349,6 DE

7. Staldindretning og dyrenes placering skal være som beskrevet i tabel 2. Sengestald med præfabrikeret drænet gulv skal være forsynet med skraber, der sikrer, at gødning og urin fjernes fra gulvet og ledes til gødningskanalerne.

4.2 VENTILATION

Der er naturlig ventilation i staldene.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Stalden er med naturlig ventilation, og der er derfor ikke energiforbrug forbundet hermed.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles der ikke vilkår vedrørende ventilation.

4.3 FODRING

Der er i ansøgningen ikke regnet med særlige fodringsmæssige tiltag til reduktion af f.eks. ammoniakfordampning eller lignende. Foderforbrug opbevaring er beskrevet i tabel 4.

Tabel 4. Foderforbrug.

Fodertype	Mængde nudrift	Mængde ansøgt drift	Opbevaring
Græsensilage	300.000 FE	350.000 FE	
Majsensilage	550.000 FE	600.000 FE	
Helsædsensilage	0 FE	0 FE	
Andet ensilage	0 FE	0 FE	
Halm	300 baller	350 baller	
Krafftoder	18 tons	18 tons	

Der forventes ikke at være væsentlige støvgener for naboer efter udvidelsen.

BAT-redegørelse

Der udarbejdes foderplan i samarbejde med konsulent og med anvendelse af nyeste viden indenfor kvægfodring. Der udtages desuden analyser af alt grovfoder og foderplanen afpasses grovfoderets sammensætning og kvalitet.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer, at der med den planlagte opbevaring og håndtering af foder ikke sker en væsentlig påvirkning af omgivelserne.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stiller Viborg Kommune følgende vilkår for fodring:

8. I tilfælde af etablering af ensilage- eller kompoststak, der ikke placeres på fast bund med afløb til opsamlingsbeholder, skal tidspunkt og placeringen noteres på et kortbilag. Kortbilaget skal opbevares i mindst 5 år og forevises på forlangende.
9. Spild og kasseret ensilage fra markstakke, ensilagepladser eller siloer skal minimum en gang om ugen fjernes og opbevares overdækket med plast eller lignende på et godkendt gødningsopbevaringsanlæg, ensilageplads, gyllebeholder eller lignende for at forhindre lugtgener eller anden forurening.

4.4 ENERGI- OG VANDFORBRUG

Udvidelsen af dyreholdet medfører øget forbrug af vand og energi, som det fremgår af nedenstående tabel

Tabel 5. Vand- og energiforbrug.

Vandforbrug	Nudrift	Ansøgt drift
Årligt forbrug af drikkevand	5884 m ³	7097 m ³
Årligt forbrug af vaskevand til vask af stalde og maskiner.*	20 m ³	20 m ³
Vand til markvanding	m ³	m ³
Vand til øvrigt formål	m ³	m ³

Energikilder	Energi forbrug Nuværende drift	Forventet energiforbrug i ansøgt drift*
Årligt Elforbrug	140.000Kwh	170.000Kwh
Årligt forbrug af dieselolie	10.000 L	11.000L

Vand.

Ejendommen på Vordevej 27 har egen boring hvorfra der forbruges vand til privat forbrug og vand til dyrene, vask af stalde mv. Der forefindes derfor ingen opgørelser over vandforbruget i den nuværende drift. I nudriften er forbruget derfor skønnet ud fra nøgletal i Håndbog til driftsplanlægning.

Energi

Der anvendes energi i forbindelse med: Malkning, gyllepumpning, skrabe anlæg, markvanding samt belysning.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer, at energi- og vandforbruget er på et fornuftigt leje i forhold til bedriftens produktion. Det påpeges dog, at der skal være en generel fokus på minimering af vand- og energiforbrug på ejendommen, hvilket er baggrunden for det stillede vilkår.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår for energi- og vandforbrug:

10. Det årlige energiforbrug skal registreres, og der skal iværksættes foranstaltninger med henblik på minimering af energiforbruget. Registreringerne skal kunne fremvises ved tilsyn på ejendommen.
11. Mælkekøleanlæg skal kontrolleres minimum en gang om året og vedligeholdes af en kølemontør således, at det altid kører energimæssigt optimalt. Registreringerne skal kunne fremvises ved tilsyn på ejendommen.

4.5 SPILDEVAND HERUNDER REGNVAND

Ejendommens spildevandsmængde er opgjort for nudriften og den ansøgte drift og fremgår af skemaet nedenfor tillige med oplysning om hvortil vandet afledes.

Tabel 6. Spildevand.

Type	Mængde i nudrift	Mængde i ansøgt drift	Afledes til
Rengøringsvand fra mælke- rum og malkerobotter	480 m3	570 m3	1.Gyllebeholder
Ensilagesaft og overfladevand fra ensilagepladser	840 m3	840 m3	1.Gyllebeholder
Møddingssaft	52 m3	52 m3	1.Gyllebeholder
Tagvand	2857 m3	2857 m3	1. Faskine
Interne befæstede transport- veje			1. løber af vej og nedsi- ver
Sanitært spildevand fra drifts- bygning	-	-	Behandles på samme måde som husspildevan- det: 2.Mekanisk renseanlæg med afløb til nedsiv- ningsanlæg

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer, at kapaciteten i gyllebeholderen er tilstrækkelig til at rumme de givne mængder spildevand herunder regnvand, der hører til den ansøgte drift.

Ligeledes vurderer kommunen, at den samlede håndtering af spildevand herunder regnvand sker på forsvarlig vis.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående vurderes er stillet følgende vilkår:

12. Rengøring af sprøjteudstyr samt påfyldning af sprøjtemiddel til marksprøjte skal foregå på en fast plads med tæt bund og afløb til opsamlingsbeholder/gyllebeholder. Indvendig skylning af marksprøjten kan dog foregå ved at skyllevandet spredes på den mark, der lige er sprøjtet.
13. Al vask af maskiner og redskaber, skal foregå på en støbt, fast plads hvor bortledning af spildevandet sker til en opsamlingsbeholder.

4.6 AFFALD

Oplysninger om affaldstyper og mængder samt opbevaring og bortskaffelse heraf fremgår af nedenstående tabel 7 og tabel 8.

Tabel 7. Fast affald.

	Mængde nudrift (kg el. tons)	Mængde Ansøgt (kg el. tons)	Opbevaring	Bortskaffelse
Forbrændingseget affald. ISAG kode: 19.00	6,5 tons	7,5 tons	• Container på ejendommen.	• Bortskaffes med dagsrenovation • Affald bortskaffes i henhold til kommunens affaldsregulativ.
Jern ISAG kode: 23.00	100 kg	100 kg	• Opbevares på betonplads • Opbevares i maskinhus	• Affald bortskaffes i henhold til kommunens affaldsregulativ.
Plastik ISAG kode: 52.00 EAK-kode: 02-01-04	1 ton	1 ton	• Opbevares i maskinhus	• Bortskaffes med dagrenovation • Levers til genbrugspladsen • Affald bortskaffes i henhold til kommunens affaldsregulativ.
Papir og Pap ISAG kode: 50.00	250 kg	300 kg	• Container	
Andet				

Tabel 8. Kemikalieaffald.

EAK-kode	Art	Mængde før	Mængde efter	Opbevaring	Bortskaffelses metode
02 01 09 05.12	Pesticidrester	10 kg	11 kg	Kemikalierum uden afløb	Tom emballage skylles 3 gange med sprøjten og afhændes med dagrenovation.
20 01 18 00 05.13	Medicinrester	2 kg	2 kg	Boks til miljøfarligt affald	Kommunal afhentning Leveres tilbage til dyrlæge
13.02.03.00	Spildolie	250 l	250 l	Lukkede tromler i maskinhus	Afhændes til olieselskab

Klinisk risikoaffald i form af medicin glas og rester samt kanyler afleveres til apotek, eller dyrlægen tager det med retur efter endt medicinering.

Der er ikke de store mængder affald ved den daglige drift i stalden, da foder kommer i løs vægt. Det daglige affald fra stalden består primært af papir og pap fra sækkevarer, som medgår i offentlig brandbar renovation. Herudover er kemikaliedunke samt landbrugsplastik den dominerende affaldskilde.

Plastik og kemikaliedunke afleveres på kommunal modtagestation. Emballage fra kemikalieaffald afleveres ligeledes til genbrugsplads.

Spildolie afhentes af godkendt modtager og opbevares i tønne i depotrum ved malkestalden.

Døde dyr

Dyrene placeres på paller/spalter, så de er hævet over jorden, hvilket giver mulighed for luftcirkulation. Der er indgået aftale med DAKA om afhentning af døde dyr. Døde dyr afhentes efter behov.

Afhentningssted er valgt i god afstand fra naboer. Afhentningsstedet er ved fast tilkørselsvej og tilgængelig for afhentningsmateriellet

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Bedriften er omfattet af reglerne i affaldsbekendtgørelsen. Derfor skal man på ejendommen føre registrering over affaldsproduktionen efter de gældende regler. Bortskaffelsen skal i øvrigt ske i overensstemmelse med kommunes affaldsregulativ for erhverv.

Det indebærer følgende:

- Ejendommens dagrenovation og erhvervsaffald må ikke sammenblandes.
- Der må ikke foretages afbrænding af affald på ejendommen.
- Rester af lægemidler og kanyler fra dyrehold betragtes som "særligt affald" og skal bortskaffes efter de til enhver tid gældende regler om bortskaffelse af affald.

Viborg Kommune vurderer, at der ikke vil være problemer med hensyn til affaldsbortskaffelsen fra virksomheden.

Håndtering af døde dyr skal leve op til kravene i Bekendtgørelse om opbevaring af døde dyr, Bekendtgørelse nr. 558 af 1. juni 2011. Deraf følger, at animalsk affald, herunder selvdøde dyr, skal

opbevares i lukket beholder. Opbevaring af døde dyr skal være placeret på et egnet sted, således at der i tidsrummet indtil afhentningen ikke opstår uhygiejniske forhold herunder adgang for omstrejfende dyr.

I forbindelse med tilsyn på ejendomme skal dokumentation for korrekt bortskaffelse af affald kunne fremvises, hvilket er baggrunden for det fastsatte vilkår.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår i forhold til affaldshåndtering:

14. Arealerne omkring bygningerne og tilkørselsveje skal holdes ryddelige og fri for affald mv.
15. Alt affald på ejendommen skal opbevares og bortskaffes efter Viborg Kommunes affaldsregulativer.
16. Farligt affald, kemikalier og råvarer, der ved uheld kan give anledning til en forurening, skal, uanset mængde, opbevares under tag på fast bund, og indrettes således, at spild kan opsamles. I tilfælde af lækage eller spild må der ikke være mulighed for, at der kan løbe forurenende stoffer i kloakken eller ud på/i jorden.
17. Der skal foreligge dokumentation for korrekt bortskaffelse af affald for eksempel i form af kvitteringer fra aftagende firmaer.

4.7 RÅVARER OG HJÆLPESTOFFER

Mængder og placering af oplag af pesticider

Pesticider opbevares i aflåst kemikalierum, som er placeret i maskinhuset. Pesticider opbevares i et nyt velindrettet, aflåst og frostfrit rum. Pesticiderne opbevares i egnede beholdere med tætsluttende låg. Beholderne er tydeligt mærkede med angivelse af indholdet.

På ejendommen opbevares dieselolie i overjordisk tank i maskinhuset.

Smøreolie opbevares i lukkede 250 L tromler, som er placeret i maskinhuset.

Rengøringsmidler til malkeanlægget opbevares i malkerum.

Rengøringsmidler opbevares i egnede beholdere med tætsluttende låg. Beholderne er tydeligt mærkede med angivelse af indholdet.

Desinfektionsmidlerne opbevares i egnede beholdere med tætsluttende låg. Beholderne er tydeligt mærkede med angivelse af indholdet.

Opbevaring af medicin

Medicin opbevares i køleskab

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer, at der med de stillede vilkår er foretaget de nødvendige tiltag for at minimere risikoen for forurening af omgivelserne i forbindelse med hensyn til opbevaring af kemikalier, olie og brændstof på bedriften.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår for håndtering af råvarer og hjælpestoffer:

18. Olier og kemikalier skal opbevares i egnede beholdere med tætsluttende låg. Beholderne skal være beregnet til formålet og skal være tydelig mærket med angivelse af indhold. Oplag må ikke medføre forurening eller risiko for forurening af omgivelserne, herunder af jord, vandområder, grundvand, luft eller kloak.
19. Oplagspladsen skal være afskærmet mod nedbør og indrettes eventuelt med fald, fordybning eller opkant så en mængde, mindst svarende til indholdet af den største beholder, tilbageholdes ved spild eller lækage.
20. Tankning skal til enhver tid ske under opsyn på en plads med fast og tæt bund således at spild kan opsamles, og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.
21. Tankpistol må ikke kunne fastlåses under påfyldning.

4.8 DRIFTSFORSTYRRELSER ELLER UHELD

På landbrugsejendomme kan der være risici inden for primært følgende områder:

- Brand
- Gylleudslip fra gyllebeholder samt lækager på gyllesystem
- Uheld ved gylleudbringning
- Strømsvigt
- Oliespild
- Kemikaliespild

For at sikre, at der er procedurer for, hvad der skal foretages i tilfælde af uheld, vil der blive udarbejdet en beredskabsplan.

Beredskabsplanen vil indeholde:

- Procedurer, som beskriver relevante tiltag med på at ”stoppe ulykken/uheldet” og begrænse udbredelsen
- Oplysninger om hvilke interne/eksterne personer og myndigheder, som skal alarmeres og hvordan
- Kortbilag over bedriften med angivelse af miljøfarlige stoffer, afløbs – og drænsystemer og vandløb mv.
- En opgørelse over materiel som er tilgængeligt på bedriften, eller som kan anskaffes med kort varsel, som kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/lækage, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø

Beredskabsplanen vil ligge på en fast plads med nem adgang hertil for bl.a. medarbejdere, som vil blive vejledt i beredskabsplanen.

For at minimere omfanget af eventuelle uheld, er der ophængt vejledning til hvem der skal underrettes og disses telefonnumre.

Af nedenstående fremgår en beskrivelse af mulige uheld med oplysning om, hvilke tiltag der er iværksat for at forebygge uheld, samt oplysning om, hvad der vil blive iværksat i tilfælde af uheld.

Generelt

- Anlæg og tekniske installationer renses, vedligeholdes og udskiftes i en sådan grad at der sikres korrekt brug og effekt
- For at minimere risikoen for uheld, udføres opgaver der kan give anledning hertil under opsyn
- Alle ansatte introduceres grundigt til deres arbejde

Brand

Der forefindes brandslukkere i den enkelte bygninger samt i mejetærsker. Af bilag til beredskabsplanen vil fremgå, hvor brandslukkerne er placeret

Akut håndtering ved uheld

Ved brand kontaktes brandmyndighederne.

Gylleudslip fra gyllebeholder samt lækager på gyllesystem

Gyllebeholdere er stabile og kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger. Beholdernes bund og vægge er tætte. Der er ikke spjæld eller lignende mellem fortank og gyllebeholder, da beholderens højeste niveau er højere end fortankens højeste niveau.

Gyllebeholderne er underlagt 10 års beholderkontrol, hvilket vil minimere risikoen for sprængning af beholderne. Lagrene tømmes hvert år og inspiceres visuelt. Ved kontrol af flydelaget kontrolleres det at kapaciteten forsat er tilstrækkelig. Påfyldning af gylle sker på påfyldningsplads med afløb til gyllebeholder

Gylle suges fra gylletank op i gyllevogn. Derved elimineres risikoen for gylleudslip, da man undgår elpumper, som kan fejllaktiveres i forbindelse med gylleopbevaring. Endvidere sikres at der ikke sker utilsigtet udledning og overpumpning af gylle til transportvogn. Pumperøret monteret på gyllebeholderne svinges ind over beholderen og fastlåses i denne position, når pumpen ikke anvendes og ikke er under opsyn. Pumperøret er forsynet med afspærringsventil eller lignende foranstaltning, når pumpen ikke anvendes og ikke er under opsyn.

Der forefindes rendegraver og minilæsser samt bigballe på ejendommen, der vil kunne anvendes til at inddæmme gylleudslip

Akut håndtering ved uheld

Falck og evt. slamsuger tilkaldes. Kommunen kontaktes. Sker der brud på en tank eller lign. søges strømmen i første omgang dæmmed op med halmballer/jordvold.

Eget gylleudstyr kan anvendes til at pumpe gylle væk ved uheld.

Hvis en gyllebeholder springer læk, er der mulighed for opbevaring i tank på anden ejendom

Uheld ved gylleudbringning

Gylle udbringes i henhold til gældende regler således, at der ikke er risiko for tilledning af gylle til dræn og vandløb.

Strømsvigt

Der forefindes nødgenerator på ejendommen. Ved strømsvigt startes nødgeneratoren.

Oliespild

Spildolie, smøreolie og dieseltank er placeret i maskinhuset i lukkede beholdere. Maskinhuset er

indrettet med fast underlag. Der forefindes ikke afløb i maskinhuset. Der findes opsugende materiale (kattegrus, savsmuld mv.) i maskinhuset, som anvendes ved spild af olie.

Diesel til maskinerne opbevares i overjordisk olietank. Dieseltanken er placeret på fast underlag med opkant, som sikrer at indholdet opsamles i tilfælde af uheld. Der er automatstop på dieselpumpen. Påfyldning af traktor sker altid under opsyn.

Spild af olie vil - straks det konstateres - blive opsamlet med opsugende materialer.

Kemikaliespild

Kemikalier opbevares i lukkede beholdere i maskinhuset/kemikalierum mv.

Marksprøjten er monteret med overløbssikring.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer, at en beredskabsplan i tilstrækkeligt omfang vil minimere risikoen for uheld på bedriften.

Ved driftsuheld, hvor der opstår risiko for forurening af miljøet, er der pligt til øjeblikkelig at anmelde dette til: **Alarmcentralen, tlf.: 112** og efterfølgende straks at underrette: **Viborg Kommune, Teknik og Miljø, tlf.: 87 87 87 87.**

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår for driftsforstyrrelser og uheld:

22. Pumpning af gylle skal ske under opsyn.

23. Der skal på Vordevej 27 foreligge en opdateret beredskabsplan, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.

Beredskabsplanen skal som minimum indeholde:

- Procedurer, som beskriver relevante tiltag med henblik på at "stoppe ulykken/uheldet" og begrænse udbredelsen.
- Oplysninger om hvilke interne/eksterne personer og myndigheder, der skal alarmeres og hvordan.
- Kortbilag over bedriften med angivelse af miljøfarlige stoffer, afløbs- og drænsystemer og vandløb m.m.
- En opgørelse over materiel der er tilgængeligt på bedriften, eller som kan skaffes med kort varsel, der kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/lækage, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.
- Beredskabsplanen skal have en fast tilgængelig plads på ejendommen.
- Beredskabsplanens indhold skal være kendt af gårdens ansatte mm. og være til rådighed til evt. indsatsleder / miljømyndighed i forbindelse med uheld, forureninger, brand o.l.

5 GØDNINGSPRODUKTION OG -HÅNDTERING

5.1 GØDNINGSTYPER OG MÆNGDER

Gylle opbevares i ejendommens to gyllebeholdere med en samlet kapacitet på 5.500 m³. Gødningstyper og mængder fremgår af tabel 9.

Tabel 9. Gødningstyper og mængder.

Gødningstype	KgN	KgP	DE - kvæg, får, geder	DE - svin og andre dyr
Dybstrøelse	13642,06	2118,99	140,90	0
Kvæggylle	27583,57	4655,64	324,31	0
Total	41225,63	6774,63	465,21	0

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Placeringen af ejendommens to gyllebeholdere kan ses på situationsplanen i bilag 1. Der har aldrig været problemer med at holde et tilfredsstillende flydelag. Senest 2 uger efter omrøring og udbringning af gylle er der genetableret flydelag. Der føres tilsyn med flydelaget på beholderens overflade og logbog føres.

Ifølge den indsendte kapacitetserklæring er den årlige produktion af flydende gødning 5.265 m³. Denne mængde inkluderer rengøringsvand og drikkevandsspild fra staldene samt overfladevand. Ifølge ansøgningsmaterialet er der en samlet opbevaringskapacitet for ejendommen på 5.500 m³, hvilket svarer til 10 måneders opbevaring, se tabel 10.

Tabel 10. Gyllebeholdere.

Beholder	Kapacitet (m ³)	Overdækning
Gyllebeholder	5.000	Flydelag
Gyllebeholder	1.500	Flydelag
I alt	5.500	-

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer, at kapaciteten i gylletankene er tilstrækkelig i forhold til den ansøgte produktion.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

24. Der skal altid være en opbevaringskapacitet for fast og flydende husdyrgødning på mindst 9 måneder på husdyrbruget.

25. Dybstrøelse skal placeres på møddingsplads eller tilføres gyllebeholder.
26. Påfyldning af gyllevogne o.l. skal enten foregå på en plads med afløb til opsamlingsbeholder for flydende husdyrgødning, eller med gyllevogne som har påmonteret pumpe og returløb, således at spild af flydende husdyrgødning undgås.
27. Beholdere til husdyrgødning skal mindst en gang om året tømmes helt, og der skal ske indvendig og udvendig inspektion (om muligt) med henblik på reparation og vedligeholdelse. Inspektionen og evt. tiltag skal noteres i logbogen.

5.2 OPBEVARING AF FAST GØDNING INKL. DYBSTRØELSE

På Vordevej 27 opbevares dybstrøelse på møddingspladsen umiddelbart syd for gyllebeholderne. Møddingspladsen på 74 m² er indrettet i overensstemmelse med gældende lovgivning og vil blive overdækket, såfremt der ikke er daglig tilførsel.

Afløb fra pladsen er ført til gyllesystemet.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer, at opbevaring af fast gødning inkl. dybstrøelse sker i overensstemmelse med gældende krav. Det vurderes ikke nødvendigt at stille vilkår.

5.3 ANDEN ORGANISK GØDNING

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der modtages ikke anden organisk gødning, f.eks. spildevandsslam, kartoffelfrugtsaft, e.l. på bedriften.

6 FORURENING OG GENER FRA HUSDYRBRUGET

6.1 AMMONIAK OG NATUR

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Beregninger, der er foretaget ud fra beregningsmetoderne i godkendelsesbekendtgørelsen viser, at fordampningen af ammoniak fra nudriften er 1.789 kg kvælstof pr. år og i ansøgt produktion 2.186 kg kvælstof pr. år. Projektet medfører således en stigning i ammoniakfordampningen. Husdyrbruget lever op til det generelle krav om ammoniakreduktion med en margin på 567 kg N/år. Beregningerne fra IT-ansøgningssystemet fremgår af tabel 11.

Tabel 11. Ammoniaktab.

Staldnavn	Kode for staldsystem	Ammoniak-tab fra reference staldsystem (kgN/år)	Ammoniak-tab fra valgt staldsystem (kgN/år)	Effekt af valgt staldsystem (kgN/år)	Effekt af valgt staldsystem (%)	Effekt af miljøteknologi (kgN/år)	Effekt af foderoptimering m.m. (kgN/år)	Effekt af miljøtiltag lager (kgN/år)	Faktisk ammoniak-tab fra stald og lager (kgN/år)
Stald 2008	KvMa06	1361,94	1004,56	357,38	26,24%	0,00	0,00	0,00	1004,56
		1422,03	1048,88	373,14	26,24%	0,00	0,00	0,00	1048,88
	KvKs06	569,93	398,30	171,63	30,11%	0,00	0,00	0,00	398,30
		779,62	544,85	234,77	30,11%	0,00	0,00	0,00	544,85
	KvMa09	0,00	250,47	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	250,47
		0,00	500,94	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	500,94
Kalvestald (gammel)	KvSm01	0,00	100,17	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	100,17
		0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00
Kalvebokse ude	KvSm01	0,00	30,24	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	30,24
		0,00	85,05	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	85,05
Kalvebokse ude Tyrekalve	KvTk01	0,00	5,27	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	5,27
		0,00	6,25	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	6,25
Sum	Nudrift	1931,87	1789,01	529,01		0,00	0,00	0,00	1789,01
	Ansøgt	2201,65	2185,97	607,91		0,00	0,00	0,00	2185,97

Afskæringskriterier i forhold til natur

Der gælder følgende fastlagte krav til hvor meget kvælstof der må afsættes på forskellige kategorier af omkringliggende natur:

Tabel 8. Afskæringskriterier i forhold til natur.

Naturtyper	Fastsat beskyttelsesniveau
Kategori 1. § 7 stk. 1, nr. 1 Kategori 1 natur omfatter nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000 områder), som indgår i udpegningsgrundlaget for området og er kortlagt af Naturstyrelsen i forbindelse med Natura 2000 planlægningen.	Max. totaldeposition afhængig af antal husdyrbrug i nærheden*): 0,2 kg N/ha/år ved > 1 husdyrbrug 0,4 kg N/ha/år ved 1 husdyrbrug 0,7 kg N/ha ved 0 husdyrbrug.
Kategori 2. § 7 stk. 1, nr. 2 Kategori 2 natur omfatter nærmere bestemte	Max. totaldeposition på 1,0 kg N/ha pr. år.

ammoniakfølsomme naturtyper, der er beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder. Det drejer sig om naturtyperne: Højmoser, lobeliesøer samt heder større end 10 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, og overdrev større end 2,5 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.	
Kategori 3. Kategori 3 natur omfatter; Heder, moser og overdrev udenfor Natura 2000 områderne, som er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3, samt ammoniakfølsomme skove.	Max. merdeposition på 1,0 kg N/ha pr. år. Kommunen kan tillade en merdeposition, der er større end 1,0 kg N/ha pr. år, men ikke stille krav om mindre merdeposition end 1,0 kg N/ha pr. år.

AMMONIAKBELASTNING AF KATEGORI 1 NATUR.

Der er foretaget beregninger til de naturarealer, der er beliggende i habitatområder. Nærmeste Kategori 1 natur er beliggende i en afstand af ca. 1.400 meter vest fra staldanlægget. Der er ingen andre ejendomme med husdyrhold der påvirker naturområdet med kvælstof og afskæringskriteriet er derfor fastsat til 0,7 kg N/ha/år.

Beregningerne viser en maksimal totaldeposition på 0,1 kg N/ha/år. På den baggrund vurderes det, at naturarealer beskyttet efter § 7 ikke påvirkes væsentligt af udvidelsen på Vordevej 27.

Nærmeste habitatnatur ligger inden for EF-habitatområde Lovns Bredning, Hjarbæk Fjord m.v.

AMMONIAKBELASTNING AF KATEGORI 2 NATUR.

Nærmeste Kategori 2 natur er en mose beliggende ca. 700 m sydvest for anlægget. Totaldepositionen på dette område er beregnet til 0,1 kg N/ha/år og således under afskæringskriteriet.

AMMONIAKBELASTNING AF KATEGORI 3 NATUR.

Det nærmest beliggende Kategori 3 natur er et overdrev beliggende ca. 230 m sydvest for ejendommen. Merbelastningen fra anlægget til området er beregnet i IT-ansøgningsskemaet til at være ca. 0,1 kg N/ha/år. Dermed overholdes afskæringskriteriet.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Det i Loven fastsatte generelle beskyttelsesniveau vedrørende ammoniakdeposition er tilgodeset, og det vurderes, at totaldepositionen og merdepositionen på naturområder bringes ned på så lavt et niveau, at det ikke vil være muligt at påvise en negativ påvirkning af naturområderne.

Viborg Kommune vurderer, at udvidelsen ikke vil have indflydelse på bilag IV-arter, planter eller dyr omfattet af artsfredninger eller optaget på nationale eller regionale rødlistor, som findes eller kan forventes at leve i området omkring ejendommen samt på og omkring udbringningsarealerne.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles ikke vilkår til ammoniak ud over tidligere nævnte vilkår vedrørende staldindretning m.v.

6.2 LUGT

De primære lugtkilder på bedriften er stalde, gyllebeholder og gylleudbringning. Der er foretaget en lugtberegning i ansøgningssystemet efter gældende retningslinjer.

Miljøstyrelsens ansøgningssystem har beregnet hvilke afstande, der mindst skal være fra staldene til forskellige beboelsestyper, se tabellen nedenfor. Her ses også de målte afstande til den nærmeste beboelse inden for hver type.

Tabel 12. Afstandskrav og faktiske afstande fra ejendommen.

Bebyggelse	Kumu- lation	Model	Ukorrigeret geneafstand (ansøgt)	Ukorrigeret geneafstand (nudrift)	Korrigeret geneafstand (ansøgt)	Korrigeret geneafstand (nudrift)	Vægtet gennemsnits afstand	Bort- screenet	Genekriterie overholdt
+  Uglehøjvej 1	0	FMK	82,78	75,13	82,78	75,13	311,31	Ja	Ja
+  Vordevej 29	1	NY	176,22	153,89	193,84	169,28	634,11	Ja	Ja
+  Vorde By, Vorde	0	FMK	261,76	237,59	261,76	237,59	469,25	Ja	Ja

Lugtgeneafstandene er beregnet som for fuld besætning. Alle stalde indgår i beregningen.

Lugtkravet er overholdt til alle kategorier. Nærmeste byzone er Løgstrup. Nærmeste enkeltbeboelse er Vordevej 29.

Den vejledende konsekvensradius vedrørende lugt er beregnet til 320 m.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Lovens minimumskrav til afstande til nærmeste beboelser inden for de tre typer er overholdt. Viborg Kommune vurderer derfor, at lugt fra staldene ikke vil give væsentlige gener for naboerne.

Med den relativt store afstand til nærmeste nabo uden landbrugspligt er det Viborg Kommunes vurdering, at lugt fra kvægproduktionen på Vordevej 27 ikke vil være til gene for naboerne.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår for lugt:

28. Bedriften og dens omgivelser skal drives og renholdes således, at lugtgener begrænses mest muligt.
29. Såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at driften giver anledning til flere lugtgener for omboende end forventet, skal ejeren af ejendommen få udarbejdet en handlingsplan for reduktion af generne (dog højst en gang årligt). Handlingsplanen skal godkendes af Viborg Kommune og derefter gennemføres. Samtlige udgifter i forbindelse med ovennævnte afholdes af husdyrbruget.

6.3 FLUER OG SKADEDYR

Generel bekæmpelse af skadedyr

Der er god orden i og omkring staldanlægget. Derudover er der et højt hygiejneniveau.

Fluegener

Biologisk og kemisk fluebekæmpelse foretages efter anvisninger fra Århus Universitet.

Rottebekæmpelse

Bekæmpelse af rotter foretages efter anvisninger fra Århus Universitet Institut for Agroøkologi.

Desuden følges de forbyggende foranstaltninger, som er fastlagt i Bekendtgørelse om bekæmpelse af rotter mv. (Bek. nr. 913 af 27/06/2016).

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

I forbindelse med dyreholdet kan der forekomme gener fra skadedyr som rotter. Disse gener skal afhjælpes. Desuden skal gener fra fluer bekæmpes effektivt. Baseret på oplysningerne vedr. bekæmpelse af skadedyr og fluegener vurderer Viborg Kommune, at ejendommens skadedyrsbekæmpelse er tilfredsstillende.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår for bekæmpelse af fluer og skadedyr:

30. Der skal på ejendommen foretages en effektiv fluebekæmpelse der som minimum er i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

6.4 TRANSPORT

Transporter til og fra Vordevej 27 sker dels via Uglehøjvej dels via Vordevej. Eksterne transporter, det være sig foder, mælk, afhentning af dyr, gylletransporter etc., sker normalt inden for normalt arbejdstid, hvilket er i tidsrummet 08.00 til 16.00.

Ved ensilering, høst og optagning af roer kan det i sæsonen være nødvendig at fortsætte ud over normal arbejdstid, idet vejr og rettidighed er afgørende for arbejdets resultat og dermed bedst mulig bevaring af ressourcerne. Traktortransporter i forbindelse med driften af markerne, udover husdyrgødningen, er ikke medregnet.

I forbindelse med udkørsel af gylle benyttes så vidt muligt interne transportveje. Det søges altid at minimere risiko for gener i form af støj og støv.

Tabel 13. Transporter til og fra ejendommen før og efter udvidelsen

Transporttype	Antal transporter pr. år i nudrift	Antal transporter pr. år i ansøgt drift	Tidsinterval	Hypighed	Forskel i antallet af transporter
Lastbiltransporter					
Foder	48	48	0800-1600		-
Sækkevarer/løsvare	26	26	0800-1600		-
Korn	0	0			-
Døde dyr	12	12	0800-1600		-
Brændstof(diesel)	6	6	0800-1600		-
Ensilage/ensilering	0	0			-
Afhentning af mælk	180	180	0800-1600		-
Slagtekøer	26	26	0800-1600		-
Kalve	26	26	0800-1600		-
Dyrlæge	10	10	0800-1600		-
Traktortransporter					
Gyllekørsler	300	350			50
Dybstrøelse	20	25			5
Andet					

Vordevej 27 ligger ganske ugenert i det åbne land, og der er ingen omkringboende tæt på, som generes af transport til og fra ejendommen. Udbringningsarealerne ligger tæt på ejendommen, hvilket nedsætter transporttiden og brændstofforbruget.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer, at antallet af transporter ikke overskrider, hvad der er normalt for et kvægbrug af den ansøgte størrelse. Yderligere vurderer kommunen, at transporter medfører forholdsvist få gener for områdets beboere, når de stillede vilkår overholdes.

VILKÅR

31. Ved transport af husdyrgødning på offentlige veje skal transportvognens åbninger være forsynet med låg eller lignende, således at spild ikke kan finde sted. Skulle der alligevel ske spild, skal gødningen straks opsamles.

32. Senest 2 timer efter transport på offentlig vej, skal vejene være rengjort for gødning, affaldsprodukter o. lign., der kan medføre lugt-, støv- og skadedyrsgener.

6.5 STØJ FRA ANLÆGGET OG MASKINER

Der kan forekomme støj fra følgende kilder:

- Kompressor til malkeanlæg
- Højtryksrensere
- Mælkekøling
- Foderblander
- Traktordreven fuldfodervogn
- Aflæsning af foder
- Kørsel med ensilage
- Ensilering
- Traktordreven gyllepumpe
- Transport til og fra ejendommen (se afsnit vedr. transport)

Af følgende tabel fremgår driftsperioderne og placeringen af støjklider på ejendommen.

Tabel 14. Støj.

Støjkilde	Placering	Tidsinterval	Tiltag mod støjklider
Ventilationsanlæg	<i>Naturlig ventilation</i>	Ingen støj	Der forekommer ikke støj fra ventilationsanlæg, da der er naturlig ventilation i alle staldafsnit
Malkerobotter		Malkning sker ved hjælp af (antal) malkerobotter, som er i gang hele døgnet,	Malkerobotterne er støjsvage
Ensilering		Der vil være periodisk støj ved ensilering, det er dog sæsonafhængigt.	
Traktordreven fuldfodervogn		Anvendes 2 gange i døgnet	Kører hovedsageligt i stalden, vurderes som tilstrækkeligt tiltag i forhold til støjen.
Håndtering af gylle		Der vil være periodisk støj ved omrøring og pumpning af gylle	
Håndtering af dybstrøelse		Der vil være periodisk støj ved læsning af dybstrøelse	
Transport til og fra ejendommen (se afsnit vedr. transport)	-	Se afsnit vedr. transport Brugen af traktor er normalt begrænset til at foregå i dagtimerne, dog må der påregnes støj udover dagtimerne i forbindelse med sæsonbetonet arbejde ved eksempelvis ensilering, forårsarbejde, høst og efterårsarbejde i marken	Der undgås så vidt muligt tomgangskørsel Brugen af traktor vil normalt begrænses til at foregå i dagtimerne, dog må der påregnes støj udover dagtimerne i forbindelse med sæsonbetonet arbejde ved eksempelvis ensilering, forårsarbejde, høst og efterårsarbejde i marken.
Andet			

Tiltag mod støjkloder

De fleste af støjkloderne er anbragt i lukkede rum.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer, at der ikke vil forekomme støjgener, der kan erkendes udenfor ejendommen. Derfor skønnes det ikke nødvendigt med tiltag mod støj.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår for støj fra anlægget og maskiner:

33. Såfremt tilsynsmyndigheden skønner, at eventuelle klager vedrørende støj er velbegrundede, skal ejendommen for egen regning eftervise, at de vejledende støjkrav i Miljøstyrelsens vejledning er overholdt.
34. Grænseværdier for virksomhedens samlede støjbidrag i omgivelserne som funktion af tidsrum og områdetype skal overholdes.

Områdetype	Dagperiode	Aftenperiode	Natperiode
	Mandag-fredag kl. 07.00-18.00 Lørdag kl. 07.00-14.00	Mandag-fredag kl. 18.00-22.00 Lørdag kl. 14.00-22.00 Søn- & helligdage kl. 07.00-22.00	Alle dage kl. 22.00-07.00
Nærmeste enkeltbeliggen de bolig:	55 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)
Referencetidsr um *)	8 timer	1 time	½ time

*) Grænseværdierne skal overholdes i de mest støjbelastende otte timer i dagperioden, den mest støjbelastende time i aftenperioden og den mest støjbelastende ½ time i natperioden.

Virksomhedens støjbidrag til et maksimalniveau i natperioden må ikke overskride 55 dB(A).

6.6 STØV FRA ANLÆG OG MASKINER

I forbindelse med håndtering af halm og ved transport kan der opstå støv. Forhold, som kan medvirke til støv, er af begrænset karakter og varighed. Der vil blive produceret mere foder i ansøgt drift, hvorfor der vil forekomme mere transport i ansøgt drift.

Da støv ikke hidtil har været et problem, forventes det heller ikke fremover. Der er samtidig forholdsvis langt til naboer.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Med hensyn til støvgener fra gården forventes det ikke at give væsentlige problemer. Dog henvises der til, at al transport til og fra bedriften skal foregå ved hensynsfuld kørsel for at begrænse støvgener. Yderligere henstilles til, at alle aktiviteter på bedriften planlægges herunder også levering og udkørsel således, omgivelserne påvirkes mindst muligt.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår for drift og egenkontrol:

35. Landbrugsdriften må ikke uden for ejendommens areal give anledning til støvgener, som tilsynsmyndigheden vurderer til at være væsentlige.
36. Opbevaring og håndtering af virksomhedens foder/råvarer, bygningers og siloers konstruktion samt virksomhedens drift i øvrigt må ikke give anledning til støvgener, der efter tilsynsmyndigheden vurdering medfører gener for omgivelserne.

6.7 LYS

Kostalden er på begge de åbne sider udstyret med gardiner, så bygningen ved fuld lys er synlig fra siderne. Om natten er der kun tændt vågelys i kostalden. Lyset i øvrige bygninger er slukket om natten.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer, at belysningen ikke vil give anledning til væsentlige problemer eller gener for omkringboende eller af hensyn til landskabelige forhold.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles ingen vilkår vedrørende lys på ejendommen.

7 BEDSTE TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT)

Begrebet BAT

BAT betyder Best Available Techniques (Bedst Tilgængelige Teknik) og er en fællesbetegnelse for teknikker og teknologier, som kan begrænse forurening fra stalde eller lager. BAT- begrebet dækker endvidere over teknikker og teknologier til begrænsning af vand- og energiforbruget.

På et husdyrbrug er kvælstof, fosfor og ammoniak de væsentligste næringsstoffer, som kan give anledning til påvirkning af det omgivende miljø.

De mest betydende faktorer for omfanget af påvirkningen med næringsstoffer er valget af:

- Foderteknologi
- Staldindretning
- Opbevaring af husdyrgødning
- Management
- Udbringningsteknologi

BAT-standardvilkår

For anlægget (husdyrhold, stald og lager) defineres kravet om BAT som en maksimal emissionsgrænse afhængig af udvidelses størrelse og afhængig af, om udvidelsen sker i nyt eller eksisterende byggeri. Emissionsgrænserne er fastlagt i BAT- standardvilkår udarbejdet af miljøstyrelsen og omfatter bl.a. grænseværdier for udledningen af ammoniak og fosfor. Miljøstyrelsen har udarbejdet vejledende BAT-standardvilkår for malkekvægsbesætninger

I de følgende afsnit beskrives det, hvordan den ansøgte produktion indrettes med henblik på at leve op til kravet om BAT.

Vejledende BAT- standardkrav (ammoniak)

Via www.husdyrgodkendelse.dk er BAT-niveauet for udvidelsen beregnet til 2.190 kg N/år. I ansøgt drift er ammoniaktabet beregnet til 2.186 kg N/år. Det vejledende BAT-krav for ammoniak er således overholdt.

Teknologivalg til opfyldelse af krav om BAT (ammoniak)

BAT emissionskravet vedr. ammoniak kan opnås ved en kombination af teknikker/ teknologier indenfor fodring, staldindretning og opbevaring af husdyrgødning.

Der er udarbejdet teknologiblade for følgende ammoniakreducerende teknikker/teknologier for malkekvæg:

- Svovlsyrebehandling af gylle (forventet ammoniakreduktion 50%)
- Skrabere (25% på spaltegulve med ringkanal/bagskyld)
- Faste drænedegulve (forventet ammoniakreduktion på 50% i forhold til spaltegulv med ringkanal/bagskyld)
- Reduceret tildeling af råprotein (x % ammoniakreduktion)

Valg af staldsystemer

Der er valgt et staldsystem, som har den lavest mulige ammoniakemission. Der er derfor ikke behov for yderligere tiltag i forhold til reduktion af ammoniakfordampningen.

Vejledende BAT – standardkrav (fosfor)

Miljøstyrelsen har ikke fastlagt vejledende BAT- standardvilkår med hensyn til fosfor for kvæg. Det skyldes, at foderets indhold af fosfor overstiger koens fysiologiske behov selv om der ikke tilføres mineralsk fosfor til foderet.

Foderet kan være sammensat af kornarter, græs, sojaskrå, rapsskrå samt solsikkekrå og skaldele fra korn. Især er indholdet af fosfor højt i proteinfodermidlerne sojaskrå, rapsskrå og solsikkekrå. Fodermidlernes naturlige høje indhold af fosfor vil derfor i mange tilfælde begrænse muligheden for at optimere fosfortildelingen i praksis.

Det vurderes på baggrund heraf, at BAT med hensyn til fosfor i kvægbesætninger er den gængse sammensætning af foderet repræsenteret ved de normalt Husdyrgodkendelse.dk anvender til beregning af fosforindholdet i foderet.

Bedste tilgængelige opbevaringsteknik

Husdyrgødning opbevares på følgende vis:

Gylle:

- Beholderne er opført af bestandige og for fugtighed vanskeligt gennemtrængelige materialer. Beholderne er dimensioneret i forhold til kapaciteten, således at de kan modstå påvirkninger i forbindelse med omrøring, overdækning og tømning.
- Der er velfungerende flydelag på beholderne. Der føres lovpligtig logbog for beholdere med flydende husdyrgødning jf. de beskrevne regler i vejledning ”Logbog for beholdere med flydende husdyrgødning” med tilhørende skemaer. Herved sikres en løbende kontrol med om flydelaget opfylder kravene.
- Gyllen omrøres kun forud for udkørsel af gylle. Det sikres endvidere, at der senest 14 dage efter omrøring/udbringning er genetableret flydelag.

Fravalg af BAT

Der er ikke etableret fast overdækning på gylletankene. Med kvæggylle er det almindeligvis ikke problematisk at etablere et godt flydelag, hvorfor der er begrænset effekt ved etablering af fast overdækning.

Gyllen er konstant overdækket med et tæt og stabilt naturligt flydelag, hvilket også er BAT. Flydelaget kontrolleres jævnligt, hvilket sikrer, at der altid er en minimal emission af ammoniak. Derfor er en fast overdækning fravalgt.

Dybstrøelse:

Dybstrøelse fra produktionen opbevares på ejendommens møddingsplads.

Møddingspladsen er indrettet efter de gældende regler i husdyrgødningsbekendtgørelsen med betonbund og afløb til møddingssæftbeholder/ajlebeholder.

Møddingspladsen er placeret således at lugt og fluer ikke vil genere naboer. Pladsen er overdækket med lufttæt materiale i perioder uden daglig tilførsel/udkørsel.

BAT- krav energibesparende foranstaltninger

Der er ingen europæiske standarder for BAT (energi) vedr. kvæg.

De væsentligste strømforbrugende aktiviteter er i malkning, mælkekøling, automatisk udfodring til kraftautomaterne samt belysning.

Ventilation

Staldene er naturligt ventilerede, og der er forbruges derfor ikke energi til ventilationsanlæg.

Malkesystem

Der malkes vha. malkerobotter. Ved valg af malkerobotter er der taget hensyn til deres energiforbrug pr. tons udmalket mælk. Type og driftstid af kompressor, el-vandvarmer, kølemetode og vakuumpumpe har indflydelse på energiforbruget ved malkerobotter.

Der er etableret varmegenindvinding i forbindelse med mælkekølingen. Varmen anvendes til at opvarme køernes drikkevand og stuehuset.

Vakuumpumpen til malkeanlægget er frekvensstyret og derved energibesparende

Lys

Der er opsat dagslysstyring på belysningen i staldene.

BAT-krav vandbesparende foranstaltninger

Vandforbruget afhænger af de driftsmæssige forhold på den enkelte ejendom. Miljøstyrelsen har ikke fastsat vejledende BAT- standardkrav vedr. vandforbrug. Der findes heller ingen europæiske standarder vedr. vandbesparende foranstaltninger på kvægbrug.

På ejendommen er der foretaget følgende tiltag til reduktion af vandforbruget:

Drikkevand

Der anvendes vand til kreaturerne drikkevand og til rengøring af malkestalden.

Bedriftens drikkevandsinstallationer rengøres og efterses jævnligt med henblik på at undgå evt. spild.

Der bruges vand til for køling af mælken. Vandet opsamles og genbruges til drikkevand til køerne.

Derudover vil der gennem dagligt tilsyn blive observeret eventuelle hændelser, der forårsager vandspild. Eventuelle lækager identificeres og små reparationer udføres hurtigst muligt. Service tilkaldes hvis der er behov for det.

Vandforbruget registreres.

Det synes ikke muligt at foretage yderligere vandbesparende foranstaltninger, da det vurderes, at der ikke forbruges mere vand end nødvendigt.

Management på husdyrbruget

Management på ejendommen handler om at tilrettelægge arbejdet, så produktionen kører optimalt, samtidig med at forurening begrænses og anvendelsen af hjælpestoffer minimeres.

Miljøstyrelsen har ikke fastsat vejledende BAT-standardkrav vedr. management. Der findes heller ingen EU standarder om BAT vedr. management.

I henhold til EU's BREFF dokument for svine- og fjerkræproduktioner af juli 2003 er godt landmandskab en vigtig del af BAT. I henhold til dokumentet er det BAT at:

- Identificere og implementere uddannelses- og træningsprogrammer for bedriftspersonale.
- Føre journal over vand- og energiforbrug, mængde af husdyrfoder, opstået spild og spredning af uorganisk gødning og husdyrgødning på markerne.
- Have en nødfremgangsmåde til at håndtere ikke planlagte emissioner og hændelser.

- Iværksætte et reparations- og vedligeholdelsesprogram for at sikre, at bygninger og udstyr er i driftsklar stand, samt at faciliteterne holdes rene.
- Planlægge aktiviteter på anlægget korrekt, såsom levering af materialer og fjernelse af produkter og spild, samt
- Planlægge gødning af markerne korrekt.

På ejendommen anvendes følgende ledelses- og kontrolrutiner med henblik på styring af husdyrbrugets miljøforhold:

- Ansatte introduceres grundigt til nye arbejdsopgaver.
- Ansatte deltager i lovpligtige efteruddannelseskurser.
- Der tages analyser af grovfoder og foderplanen afpasses grovfoderet sammensætning og kvalitet.
- Der vil blive ophængt beredskabsplan, der beskriver forholdsregler i forbindelse med uheld med kemikalier, udslip af gylle eller brand.
- Staldene gennemgås dagligt med henblik på at opdage lækager.
- Der foretages løbende service på ventilationsanlæg/foderanlæg, elkabler og pumper af aut. installatør.
- Alle elinstallationer efterses jævnligt
- Anlæg og tekniske installationer renses, vedligeholdes og udskiftes i en sådan grad, at det sikre korrekt brug og effekt.
- Gyllebeholdere følger reglerne for kontrol minimum hvert 10. år.
- Slinger og sprøjteudstyr kontrolleres for utætheder forud for brug.
- Der føres logbog over flydelaget på gyllebeholderen
- Der føres sprøjtejournal.
- Alle aktiviteter planlægges grundigt. Anlægget er indrettet på en logistisk optimal måde for transporter til og fra ejendommen såvel som den interne fordeling.
- Affald fjernes løbende fra ejendommen.
- Aftale med firma om rottebekæmpelse på ejendommen.
- Der føres journal over spredning af uorganisk gødning og husdyrgødning i form af mark og gødningsplan. Planen anvendes til at dokumentere husdyrbrugets størrelse og forbrug af gødning. Dette er lovkrav i Danmark

Staldindretning lever i øvrigt op til produktions- og miljøstandarderne i konceptet: ”Arlagården”.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer, at det ansøgte projekt opfylder BAT-krav. De nødvendige vilkår til overholdelse af BAT er skrevet ind under de enkelte afsnit. I tilføjelse til disse vurderer Viborg Kommune det nødvendigt at tilføje nedenstående vilkår.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår i forhold til BAT:

37. Ved tilsyn skal der på tilsynsmyndighedens forlangende redegøres for evt. renere teknologi der er indført på ejendommen siden sidste tilsyn samt i hvilket omfang der evt. er sket substitution til mindre miljøbelastede råvarer og hjælpestoffer.

8 ALTERNATIVE LØSNINGER OG 0-ALTERNATIVET

8.1 ALTERNATIVE LØSNINGER

I forbindelse med udarbejdelse af denne miljøgodkendelse har der været overvejet følgende alternative muligheder:

Alternativet til den indsendte ansøgning om udvidelse af dyreholdet, vil være et opkøb af en anden ejendom. Dette er vurderet som urealistisk i forhold til den indsendte ansøgning, hvori den eksisterende plads i stalden udnyttes mere optimalt.

8.2 0-ALTERNATIV

Ud fra et miljømæssigt perspektiv vil en fastholdelse af den nuværende produktion være uhensigtsmæssig, idet der herved ikke vil blive foretaget investeringer i produktionsapparatet og dermed heller ikke investeringer i miljøforbedrende foranstaltninger på anlægget på lang sigt. Det skal bemærkes, at der ved 0-alternativet ikke vil blive udarbejdet en miljøgodkendelse for bedriften.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Det er Viborg Kommunes vurdering, at udvidelsen på husdyrproduktionen ejendommen ikke påvirker lokalområdet i negativ retning.

9 HUSDYRBRUGETS OPHØR

Ved produktionsophør vil stalde, anlæg for opbevaring af foder, husdyrgødning, kemikalier og lignende blive tømt og rengjort

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Det er Viborg Kommunes vurdering, at det ovenstående sikrer miljøet i tilfælde af produktionens ophør.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår i forhold til husdyrbrugets ophør:

38. Ved ophør af dyreholdet skal stalde, gyllekanaler, ensilageplads og andre områder med foderopbevaring tømmes og rengøres.

10 EGENKONTROL OG DOKUMENTATION

Management

Bedriften bliver drevet efter de principper der er opstillet i begrebet ”godt landmandskab”. Begrebet ”godt landmandskab” indeholder en målsætning om inddragelse af principperne for integreret produktion. Hensynet til de mere bløde værdier bliver derved en integreret del af planlægningsprocessen. De bløde værdier er i denne sammenhæng defineret som etisk betingede hensyn, herunder hensyn til medarbejdere, naboerne til bedriften, forbrugerne samt til husdyrvelfærd, naturen, landskabet og miljøet. Ved anvendelse af denne helhedsorienterede managementform forventes kravene fra det omgivende samfund at blive efterlevet sideløbende med de økonomiske krav.

Der er hyppig anvendelse af diverse videre- og efteruddannelsesstilbud for ejer og ansatte.

Der er udarbejdet en procedure for håndtering af uheld, som i forbindelse med denne ansøgning om miljøgodkendelse suppleres af en beredskabsplan. På Vordevej 27 er der tilsvarende lavet en plan for, hvordan maskiner og udstyr skal vedligeholdelses og serviceres.

Transport og arbejde på bedriften søges tilrettelagt, således dette foregår ordentligt og stille og roligt, således omgivelserne påvirkes mindst muligt.

Der udarbejdes foderplaner på baggrund af foderanalyser af foderet således at ressourcerne benyttes hensigtsmæssigt. Endvidere udarbejdes der mark- og gødningsplaner i samarbejde med en planteavlskonsulent, og der diskuteres om afgrødernes behov for bekæmpelse og vanding.

Egenkontrol

På Vordevej 27 er der udarbejdet et forslag til egenkontrol af driften. Kontrollen omfatter følgende punkter.

Rengøring:

- Udmugning i stalde for at minimere ammoniakfordampningen.
- Vask og fejning af gange for at sikre et højt hygiejne niveau og minimere støvgener.
- Periodevis rengøring af anlæg med dybstrøelse for at minimere gener fra fluer.
- Fodersiloer og disses nærhed rengøres jævnligt for at forebygge uhygiejniske forhold.

Vand:

- Tilsyn af drikkekar, -kopper m.m. for lækager.

Foderformalings- og blandingsanlæg:

- Kontrol af kileremme, kileremskiver
- Kædetræk renses og smøres

Miljømæssige foranstaltninger:

- Logbog over flydelag

Gene-/forureningsforanstaltninger:

- Generel vedligeholdelse og kontrol af tekniske systemer efter fabrikantens anvisning.

Registrering af:

- Elforbrug
- Forbrug af fyringsolie, halm, træ m.m.
- Sprøjtejournal
- Medicinforbrug og type af medikamenter
- Opbevaring af indlægssedler på foder

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Der er stillet vilkår om, at virksomheden for egen regning skal eftervise, at vilkår om nedennævnte punkter er overholdt, såfremt tilsynsmyndigheden skønner, at vilkårene for de enkelte punkter er overtrådt:

- lugt
- støj

Viborg Kommune vurderer, at kravene til egenkontrol sammen med de stillede vilkår er opfyldt.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår for management og dokumentation:

39. Der skal på tilsynsmyndighedens forlangende forevises dokumentation for dyreholdets størrelse og sammensætning.

11 SAMLET KONKLUSION

Viborg Kommune vurderer:

- at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbruget og til at modvirke eventuelle skadelige virkninger på miljøet
- at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne
- at de kort- og langsigtede miljøpåvirkninger og den samlede miljøpåvirkning fra husdyrbrugets produktion bliver begrænset til et acceptabelt niveau, når de til enhver tid gældende generelle miljøregler for den pågældende type husdyrbrug og vilkårene i miljøgodkendelsen overholdes
- at udvidelsen af husdyrbrugets produktion overordnet betragtet ikke medfører en øget husdyrproduktion og en øget miljøpåvirkning i kommunen, idet strukturudviklingen går mod færre men større bedrifter
- at produktionen ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af:
 - nabobeboelser
 - Natura 2000-områder og natur i øvrigt
 - landskabelige værdier og værdifulde kulturmiljøer

13 GODKENDELSENS GYLDIGHED, KLAGEVEJLEDNING OG UNDERRETNING

13.1. GODKENDELSENS GYLDIGHED

Virksomheden må i henhold til § 12 i Husdyrgodkendelsesloven ikke udvides eller ændres bygnings- eller driftsmæssigt, herunder med hensyn til affaldsfrembringelsen, på en måde der indebærer forøget forurening i forhold til det hermed tilladte, før udvidelsen eller ændringerne er godkendt af Viborg Kommune. Hvis virksomheden ønskes ændret eller udvidet, skal Viborg Kommune i henhold til loven (Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug, Bekendtgørelse nr. 916 af 23. juni 2017) have meddelelse herom, inden ændringen eller udvidelsen foretages.

Vilkårene i miljøgodkendelsen kan i henhold til § 53, stk. 2 i Husdyrgodkendelsesloven, til enhver tid ændres for at forbedre virksomhedens kontrol med egen forurening eller for at opnå et mere hensigtsmæssigt tilsyn.

Opmærksomheden henledes på, at denne godkendelse efter Husdyrgodkendelsesloven ikke fritager virksomheden for de nødvendige tilladelser/anmeldelser i henhold til anden lovgivning.

Viborg Kommune skal som tilsynsmyndighed påse, at denne godkendelse og den øvrige miljølovgivning overholdes. Der skal i henhold til § 71 i Husdyrgodkendelsesloven altid være adgang for de personer, der af Viborg Kommune er bemyndiget til at føre tilsyn.

13.2. KLAGEVEJLEDNING OG SØGSMÅL

Godkendelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet af ansøgeren, klageberettigede myndigheder og organisationer samt enhver, der har en væsentlig, individuel interesse i sagens udfald, jf. Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug § 84 - 87.

Du skal klage via klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.nmkn.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NemID. Klagen sendes gennem klageportalen til Viborg Kommune. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Viborg Kommune i Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på kr. 900. Du betaler med betalingskort i Klageportalen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, som kommer uden om klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde hertil.

Klagefristen er 4 uger fra offentliggørelsen. Offentliggørelsen finder sted den 2. november 2017. En eventuel klage skal være tilgængelig for Viborg Kommune senest den 30. november 2017.

Ansøgeren vil ved klagefristens udløb få besked, såfremt der er modtaget klager.

Søgsmål kan anlægges for domstolene i henhold til § 90 i Husdyrgodkendelsesloven. Fristen er 6 måneder, fra godkendelsen er meddelt. Er afgørelsen eller beslutningen offentligt bekendtgjort, regnes søgsmålsfristen fra bekendtgørelsen.

En klage over miljøgodkendelser eller andre afgørelser efter Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug har ikke opsættende virkning på retten til at udnytte godkendelsen eller anden afgørelse, medmindre

Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet, jf. § 81 i Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug m.v. Udnyttelse af godkendelsen eller anden afgørelse kan dog kun ske under opfyldelse af vilkårene, som er fastsat i afgørelsen.

Søgsmål kan anlægges for domstolene i henhold til § 90 i Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug m.v. Fristen er 6 måneder fra godkendelsen er meddelt.

13.3. UNDERRETNING OM GODKENDELSEN

Kopi af godkendelsen er sendt til:

Kopi af godkendelsen er sendt til:

- Embedslægeinstitutionen Nord, (senord@sst.dk)
- Danmarks Fiskeriforening, (mail@dkfisk.dk)
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, (nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk)
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, (ae@aeraadet.dk)
- Forbrugerrådet, (fbr@fbr.dk)
- Danmarks Naturfredningsforening, (dnviborg-sager@dn.dk)
- Danmarks Sportsfiskerforbund, (post@sportsfiskerforbundet.dk)
- Friluftsrådet Limfjord Syd, (ajj-7600@webspeed.dk)
- Det Økologiske Råd, (husdyr@ecocouncil.dk)
- Dansk Ornitologisk Forening, (natur@dof.dk, viborg@dof.dk)

14. BILAG

Bilag 1. Situationsplan.



Bilag 2. Vilkår.

Generelle vilkår

1. Ejendommen skal indrettes og drives i overensstemmelse med ansøgningsmaterialet med de ændringer, der fremgår af miljøgodkendelsens vilkår.
2. Miljøgodkendelsen omfatter husdyrproduktionen på ejendommen Vordevej 27, 8831 Løgstrup under CVR nr. 18652277.
4. Den der er ansvarlig for driften skal underrette kommunen, før landbruget foretager følgende:
 - Ejerskifte af virksomhed
 - Indstilling af driften for en længere periode, men dog mindre end 3 år
5. Der skal til enhver tid forefindes et eksemplar af miljøgodkendelsen på ejendommen. Den ansvarlige for driften og de øvrige ansatte skal være bekendt med vilkårene i miljøgodkendelsen.

Dyrehold

6. Produktionens omfang:
Husdyrproduktionen pr. år må på ikke overskride:

Malkekøer: 190 stk.:	267,1 DE
Kvier: 145 stk. (6-27 mdr.)	69,1 DE
Småkalve 0 – 6 måneder: 45 stk.	12,2 DE
<u>Tyrekalve (40-60 kg): 95 stk.</u>	<u>1,2 DE</u>
I alt	349,6 DE
7. Staldindretning og dyrenes placering skal være som beskrevet i tabel 2. Sengestald med præfabrikeret drænet gulv skal være forsynet med skraber, der sikrer, at gødning og urin fjernes fra gulvet og ledes til gødningskanalerne.

Fodring

8. I tilfælde af etablering af ensilage- eller kompoststak, der ikke placeres på fast bund med afløb til opsamlingsbeholder, skal tidspunkt og placeringen noteres på et kortbilag. Kortbilaget skal opbevares i mindst 5 år og forevises på forlangende.
9. Spild og kasseret ensilage fra markstakke, ensilagepladser eller siloer skal minimum en gang om ugen fjernes og opbevares overdækket med plast eller lignende på et godkendt gødningsopbevaringsanlæg, ensilageplads, gyllebeholder eller lignende for at forhindre lugtgener eller anden forurening.

Vand- og energiforbrug

10. Det årlige energiforbrug skal registreres, og der skal iværksættes foranstaltninger med henblik på minimering af energiforbruget. Registreringerne skal kunne fremvises ved tilsyn på ejendommen.
11. Mælkekøleanlæg skal kontrolleres minimum en gang om året og vedligeholdes af en kølemontør således, at det altid kører energimæssigt optimalt. Registreringerne skal kunne fremvises ved tilsyn på ejendommen.

Spildevand

12. Rengøring af sprøjteudstyr samt påfyldning af sprøjtemiddel til marksprøjte skal foregå på en fast plads med tæt bund og afløb til opsamlingsbeholder/gyllebeholder. Indvendig skylning af marksprøjten kan dog foregå ved at skyllevandet spredes på den mark, der lige er sprøjtet.
13. Al vask af maskiner og redskaber, skal foregå på en støbt, fast plads hvor bortledning af spildevandet sker til en opsamlingsbeholder.

Affald

14. Arealerne omkring bygningerne og tilkørselsveje skal holdes ryddelige og fri for affald mv.
15. Alt affald på ejendommen skal opbevares og bortskaffes efter Viborg Kommunes affaldsregulativer.
16. Farligt affald, kemikalier og råvarer, der ved uheld kan give anledning til en forurening, skal, uanset mængde, opbevares under tag på fast bund, og indrettes således, at spild kan opsamles. I tilfælde af lækage eller spild må der ikke være mulighed for, at der kan løbe forurenende stoffer i kloakken eller ud på/i jorden.
17. Der skal foreligge dokumentation for korrekt bortskaffelse af affald for eksempel i form af kvitteringer fra aftagende firmaer.

Råvarer

18. Olier og kemikalier skal opbevares i egnede beholdere med tætsluttende låg. Beholderne skal være beregnet til formålet og skal være tydelig mærket med angivelse af indhold. Oplag må ikke medføre forurening eller risiko for forurening af omgivelserne, herunder af jord, vandområder, grundvand, luft eller kloak.
19. Oplagspladsen skal være afskærmet mod nedbør og indrettes eventuelt med fald, fordybning eller opkant så en mængde, mindst svarende til indholdet af den største beholder, tilbageholdes ved spild eller lækage.
20. Tankning skal til enhver tid ske under opsyn på en plads med fast og tæt bund således at spild kan opsamles, og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.
21. Tankpistol må ikke kunne fastlåses under påfyldning.

Driftsforstyrrelser eller uheld

22. Pumpning af gylle skal ske under opsyn.

23. Der skal på Vordevej 27 foreligge en opdateret beredskabsplan, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.

Beredskabsplanen skal som minimum indeholde:

- Procedurer, som beskriver relevante tiltag med henblik på at ”stoppe ulykken/uheldet” og begrænse udbredelsen.
- Oplysninger om hvilke interne/eksterne personer og myndigheder, der skal alarmeres og hvordan.
- Kortbilag over bedriften med angivelse af miljøfarlige stoffer, afløbs- og drænsystemer og vandløb m.m.
- En opgørelse over materiel der er tilgængeligt på bedriften, eller som kan skaffes med kort varsel, der kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/lækage, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.
- Beredskabsplanen skal have en fast tilgængelig plads på ejendommen.
- Beredskabsplanens indhold skal være kendt af gårdens ansatte mm. og være til rådighed til evt. indsatsleder / miljømyndighed i forbindelse med uheld, forureninger, brand o.l.

Husdyrgødning

24. Der skal altid være en opbevaringskapacitet for fast og flydende husdyrgødning på mindst 9 måneder på husdyrbruget.
25. Dybstrøelse skal placeres på møddingsplads eller tilføres gyllebeholder.
26. Påfyldning af gyllevogne o.l. skal enten foregå på en plads med afløb til opsamlingsbeholder for flydende husdyrgødning, eller med gyllevogne som har påmonteret pumpe og returløb, således at spild af flydende husdyrgødning undgås.
27. Beholdere til husdyrgødning skal mindst en gang om året tømmes helt, og der skal ske indvendig og udvendig inspektion (om muligt) med henblik på reparation og vedligeholdelse. Inspektionen og evt. tiltag skal noteres i logbogen.

Lugt

28. Bedriften og dens omgivelser skal drives og renholdes således, at lugtgener begrænses mest muligt.
29. Såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at driften giver anledning til flere lugtgener for omboende end forventet, skal ejeren af ejendommen få udarbejdet en handlingsplan for reduktion af generne (dog højst en gang årligt). Handlingsplanen skal godkendes af Viborg Kommune og derefter gennemføres. Samtlige udgifter i forbindelse med ovennævnte afholdes af husdyrbruget.

Skadedyr

30. Der skal på ejendommen foretages en effektiv fluebekæmpelse der som minimum er i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

Transport

31. Ved transport af husdyrgødning på offentlige veje skal transportvognens åbninger være forsynet med låg eller lignende, således at spild ikke kan finde sted. Skulle der alligevel ske spild, skal gødningen straks opsamles.
32. Senest 2 timer efter transport på offentlig vej, skal vejene være rengjort for gødning, affaldsprodukter o. lign., der kan medføre lugt-, støv- og skadedyrsgener.

Støj

33. Såfremt tilsynsmyndigheden skønner, at eventuelle klager vedrørende støj er velbegrundede, skal ejendommen for egen regning eftergive, at de vejledende støjkrav i Miljøstyrelsens vejledning er overholdt.
34. Grænseværdier for virksomhedens samlede støjbidrag i omgivelserne som funktion af tidsrum og områdetype skal overholdes.

Områdetype	Dagperiode	Aftenperiode	Natperiode
	Mandag-fredag kl. 07.00-18.00 Lørdag kl. 07.00-14.00	Mandag-fredag kl. 18.00-22.00 Lørdag kl. 14.00-22.00 Søn- & helligdage kl. 07.00-22.00	Alle dage kl. 22.00-07.00
Nærmeste enkeltbeliggen de bolig:	55 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)
Referencetidsrum *)	8 timer	1 time	½ time

*) Grænseværdierne skal overholdes i de mest støjbelastende otte timer i dagperioden, den mest støjbelastende time i aftenperioden og den mest støjbelastende ½ time i natperioden.

Virksomhedens støjbidrag til et maksimalniveau i natperioden må ikke overskride 55 dB(A).

Støv

35. Landbrugsdriften må ikke uden for ejendommens areal give anledning til støvgener, som tilsynsmyndigheden vurderer til at være væsentlige.
36. Opbevaring og håndtering af virksomhedens foder/råvarer, bygningers og siloers konstruktion samt virksomhedens drift i øvrigt må ikke give anledning til støvgener, der efter tilsynsmyndighedens vurdering medfører gener for omgivelserne.

BAT

37. Ved tilsyn skal der på tilsynsmyndighedens forlangende redegøres for evt. renere teknologi der er indført på ejendommen siden sidste tilsyn samt i hvilket omfang der evt. er sket substitution til mindre miljøbelastende råvarer og hjælpepestoffer.

Ophør

38. Ved ophør af dyreholdet skal stalde, gyllekanaler, ensilageplads og andre områder med foderopbevaring tømmes og rengøres.

Egenkontrol

39. Der skal på tilsynsmyndighedens forlangende forevises dokumentation for dyreholdets størrelse og sammensætning.